HÖGSKOLAN I BORÅS

Introduktion till vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad
Introduction to Caring Science with focus on Nursing

15 högskolepoäng
15 credits

Ladokkod: B1SI01
Version: 4.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom vård 2019-12-04
Gäller från: VT 2020

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad (G1N)
Utbildningsområde: Vård
Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap
Förkunskapskrav: Grundläggande behörighet samt Matematik B, Naturkunskap B, Samhällskunskap A
eller
Matematik 2a/2b/2c, Naturkunskap 2, Samhällskunskap 1b/1a1+1a2
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

I kursen ingår teoretiska kunskaper samt en veckas verksamhetsförlagd utbildning. Kursen inleds med en introduktion till högskolestudier och sjuksköterskeprogrammet med utgångspunkt i lokala, nationella och internationella styrdokument. Sjuksköterskeprofessionen och vårdvetenskapens utveckling och framväxt studeras. En grundläggande kartläggning ges kring vetenskaplig teoribildning där vetenskapsteoretiska grundbegrepp presenteras. Vårdvetenskapens centrala begrepp och teorier introduceras, där patientperspektivet är centralt. En teoretisk referensram till vårdandets etik läggs genom att introducera centrala etiska teorier, värden och normer.

Reflektion som begrepp och företeelse är i fokus för lärandet och vårdandets didaktik. Ett samhällsperspektiv på människa, hälsa och vård introduceras genom begrepp och teorier som belyser kultur, genus, mänskliga rättigheter och socialpsykologiska faktorer.

Lagstiftning och andra styrfaktorer som reglerar samhällets vård studeras. Grunderna för sjuksköterskans patientnära ledarskap i vårdandet behandlas. I kursen belyses även hållbarhetsperspektiv i relation till sjuksköterskeprofessionen och vårdandet. Grunderna i informationssökning och informationskompetens samt akademiskt skrivande introduceras.

Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna:

1. Kunskap och förståelse
1.1 redogöra för huvuddragen i vårdvetenskapens och sjuksköterskeprofessionens framväxt och utveckling,
1.2 redogöra för innebörder i centrala begrepp, teorier och värden inom vårdvetenskap,
1.3 redogöra för innebörder av ett patientperspektiv i vårdarbetet,
1.4 redogöra för sjuksköterskans ansvars- och kompetensområden samt styrfaktorer som reglerar dessa,
1.5 redogöra för relevanta lagar som reglerar hälso- och sjukvård samt socialtjänst,
1.6 redogöra för huvuddragen i vetenskaplig teoribildning,
1.7 redogöra för innebörden i hållbar utveckling utifrån ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv i relation till sjuksköterskans kompetensområde,
1.8 visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

2. Färdighet och förmåga
2.1 tillämpa grunder i informationssökning,
2.2 skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig

källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses,
2.3 identifiera och reflektera kring olika etiska värden och normer i en vårdsituation,
2.4 reflektera över normer, värderingar och attityder i relation till vård och vetenskap,

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 ett kritiskt reflekterande förhållningssätt till skilda perspektiv på vårdandet,
3.2 ett vetenskapligt förhållningssätt vid granskning av forskningsrapportering,
3.3 visa på ett kritiskt reflekterande förhållningssätt till vårdetiska ställningstaganden och dilemman,
3.4 ett reflekterande förhållningssätt i relation till hållbar utveckling och dess betydelse för människors hälsa samt sjuksköterskans ansvar.

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- Föreläsningar
- Reflektionsseminarier
- Workshop

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Reflektionsseminarium 1: Aktivt deltagande i reflektionsseminarium samt inlägg i loggbok, Människan som patient.
Lärandemål: 1.2, 1.3,1.7, 2.4, 3.1, 3.4
Högskolepoäng: 1,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Reflektionsseminarium 2: Aktivt deltagande i reflektionsseminarium samt inlägg i loggbok. Sjuksköterskans kompetensområde/profession, lagstiftning, patientperspektiv.
Lärandemål: 1.1, 1.3, 1.4, 1.5, 1.7, 2.3, 2.4, 3.1, 3.3, 3.4
Högskolepoäng: 1,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Reflektionsseminarium 3: Aktivt deltagande i reflektionsseminarium samt inlägg i loggbok, Hälsa, välbefinnande och lidande.
Lärandemål: 1.2, 1.3, 1.7, 2.4, 3.1, 3.4
Högskolepoäng: 1,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Reflektionsseminarium 4: Aktivt deltagande i reflektionsseminarium samt inlägg i loggbok, Vårdande.
Lärandemål: 1.2, 1.3, 1.7, 2.4, 3.1, 3.4
Högskolepoäng: 1,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Verksamhetsförlagd utbildning
Lärandemål: 1.3, 1.4, 1.5, 1.7, 2.3, 2.4, 3.1, 3.3, 3.4
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala Underkänd eller Godkänd.

Skriftlig inlämningsuppgift: Vårdandets etik och akademiskt skrivande.
Lärandemål: 1.3, 1.8, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3
Högskolepoäng: 3,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl Godkänd

Individuell skriftlig inlämningsuppgift: Vårdvetenskapliga begrepp och akademiskt skrivande.
Lärandemål: 1.2, 1.3, 1.4, 1.7, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 3.4
Högskolepoäng: 3,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl Godkänd

Tentamen: Individuell
Lärandemål: 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 3.4
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl Godkänd

För betyget Godkänd på hel kurs krävs minst godkänt betyg på samtliga moment. För betyget Väl Godkänd krävs dessutom Väl Godkänt på Skriftlig inlämningsuppgift: Vårdandets etik och akademiskt skrivande, Individuell skriftlig inlämningsuppgift: Vårdvetenskapliga begrepp och akademiskt skrivande samt Tentamen.

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första tentamenstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade uppsamlingstentamen, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänds två gånger i prov, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig.

Bedömning av verksamhetsförlagd utbildning, sker enligt ett för kursen framtaget bedömningsformulär. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

(fr.o.m. GSJUK20v)

Arman, M., Dahlberg, K. & Ekebergh, M. (red.) (2015). *Teoretiska grunder för vårdande.* Stockholm: Liber. ca 200 s.

Arman, M., Ranheim, A., Rydenlund, K., Rytterström, P. & Rehnsfeldt, A. (2015). The Nordic Tradition of Caring Science: The Works of Three Theorists. *Nursing Science Quarterly*, 28(4), 288-296.

Berglund, M. & Ekebergh, M. (red.) (2019). *Reflektion i lärande och vård en utmaning för sjuksköterskan.* 2. uppl., Lund: Studentlitteratur. Ca 80 s.

Dysthe, O., Hertzberg, F. & Hoel, T.L. (2011). *Skriva för att lära - skrivande i högre utbildning.* 2. uppl., Johanneshov: TPB. ca 90 s.

Friberg, F. (red.). (2017). *Dags för uppsats: Vägledning för litteraturbaserade examensarbeten.* 3. uppl., Lund: Studentlitteratur. ca 80 s.

Heimer, G.M. (red.) (2019). *Våldsutsatta kvinnor: samhällets ansvar*. 4. uppl., Lund: Studentlitteratur. ca 175 s.

Leksell, J. & Lepp, M. (red.) (2019). *Sjuksköterskans kärnkompetenser*. 2. uppl., Stockholm: Liber. Ca 30 s.

Regeringskansliet (2015). *Globala målen och Agenda 2030*. [Återfinns elektroniskt]

Sandman, L. & Kjellström, S. (2018). *Etikboken: Etik för vårdande yrken.* 2. uppl., Lund: Studentlitteratur. 406 s.

SFS 2001: 453. *Socialtjänstlag*. Stockholm: Socialdepartementet. [Återfinns elektroniskt]

SFS 2017: 30. *Hälso- och sjukvårdslag.* Stockholm: Socialdepartementet. [Återfinns elektroniskt]

Språkrådet (2018). *Svenska skrivregler.* Stockholm: Liber. Finns som E-bok.

Svensk sjuksköterskeförening (2017). *Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska.* Stockholm: Svensk sjuksköterskeförening.[Återfinns elektroniskt].

Thurén, T. (2019). *Vetenskapsteori för nybörjare*. 3. uppl., Stockholm: Liber. 192 s.

Wiklund, L. (2003). *Vårdvetenskap i klinisk praxis.* Stockholm: Natur & Kultur. ca 90 s.

Wikström, H (2009). Begreppbart - *Etnicitet*. Malmö: Liber. ca 70 s.

Öhman, A. (2009). *Genusperspektiv på vårdvetenskap*. Stockholm: Högskoleverket i samarbete med Nationella sekretariatet för genusforskning. [Återfinns elektroniskt]

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i *Sjuksköterskeutbildning* 180 hp.

Plagiatkontroll
Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll